

A Icyifuzo: “Reka ubwoko bwanjye bugende.”

❖ Igisubizo cya Farawo (Kuva 5:1–2)

- Tutimose III yimitswe akiri umwana, kandi Hacepisuti amubera umugabekazi, mu rwego rwo kuburizamo ko Mose yakwimikwa nka Farawo. Mose yahunze Egiputa igihe Tutimose yari akiri ingimbi.
- Nyuma y’imyaka 40, Mose yasubiye mu bikari byo kwa Farawo. Ese yari azanywe no gusaba uburenganzira bwe bwo kwimikwa? Si byo rwose. Icyifuzo cye cyari cyoroshye: “Rekura ubwoko bwanjye bugende” (Kuva 5:1).
- Igisubizo cya Tutimose cyari ukugōrana, atari ukugōra Mose, ahubwo Imana ubwayo. Muri make, yarwanyaga ukubaho kw’Imana ubwako (Kuva 5:2).
- Imyitwarire ye ikoresheye mu Byahishuwe nk’imvugoshusho ku gihugu cy’u Bufaransa mu gihe cy’impinduramatwara yo mu kinyejana cya 18 (Ibyahishuwe 11:8). Kimwe na Farawo, Repubulika y’u Bufaransa yanzuye kvanaho idini kandi itangaza ko ari igihugu kitemera Imana.

❖ Igisubizo cya rubanda (Kuva 5:3–21)

- Igihe Mose yakoreraga imbere ya rubanda ibimenyetso Imana yari yamuhaye, barizeye bararamya (Kuva 4:29–31). Dushobora kwiyumvisha ukuntu bategerezanyije amatsiko igisubizo cya Farawo kubyo basabye.
- Igisubizo cyari giteye ukundi. Farawo ntiyanze icyifuzo gusa, ahubwo yabahatiye gukora uburetwa atanabahaye ibikoresho nkenyerwa, kandi basabwa kwerekana umusaruro nk’uw’igihe bari bagihabwa ibikoresho (Kuva 5:6–8). Urwitwazo rwo gushyiraho itegeko ridafite ishingiro rwari uruhe?
- Uko Tutimose yabivuze, ngo Mose na Aroni babahaye “kuruhuka [*shabbat*] imirimo yabo” (Kuva 5:5). Niba barabonye umwana wo kuvuga iby’idini n’umudendezo, nuko bari no kubona umwana wo gushakisha inganagano (Kuva 5:9, 17).
- Igihe bafatwaga nabi, abakoreshe bagejeje ugutaka kwabo kuri Farawo, ariko ntibitabwaho. Bahise bahindukirira Mose na Aroni, babashinja ko babateje ibihe birushijeho kuba bibi (Kuva 5:20–21).

❖ Igisubizo cy’Imana (Kuva 5:22–6:8)

- Farawo arakarira Mose. Abantu barakarira Mose. Mose... ntabwo yarakaye, ariko yarumiwe, asubira ku Mana ashidikanya: “Mwami, ni iki gitumye ugirira nabi ubwo bwoko? Ni iki cyaguteye kuntuma?” (Kuva 5:22).
- Mutyo turebere hamwe igisubizo cy’Imana (Kuva 6:1–8):
 - (a) *Ibyo nakoze*: Nabonekeye abahanuzi; nagiranye na bo isezerano; nabasezeranyije kubaha igihugu cya Kanani; numvise gutaka k’ubwoko; nibutse isezerano ryanjye.
 - (b) *Ibyo nzakora*: Nzabakuraho gukandamiza kw’Abanyegiputa; nzabakura mu buretwa; nzakoreshe imbaraga zanjye; ngiye kubagira ubwoko bwanjye; nzaba Imana yabo; nzabaha igihugu cya Kanani.

❖ Igisubizo cya Mose (Kuva 6:9–13)

- Nyuma y’amagambo atera ibyiringiro y’Imana, Mose yongeye kuvugana n’ubwoko, ariko ntibamwumva (Kuva 6:9). Imana yongeye kumusaba kuvugana na Farawo asaba ko Abisirayeli bahabwa umudendezo (Kuva 6:10–11).
- Mose arabyanga, yongera kwerekana urwitwazo rwe: niba ubwoko bwanjye butanyumva, Farawo azanyumva ate, nimvuga nabi ntyo? (Kuva 6:12).
- Mose yari yabuze icyo afata, yihebye, kandi yumva atengushywe. Ariko, kimwe n’abandi bantu bakomeye biyumvise batyo—nka Asafu na Yobu—ntiyigeze agamburura. Kwizera Imana kwe kwari gukomeye kuruta ibiyumvo bye.
- Niduhura no gucika intege, amagambo ya Asafu aje ahinduka ayacu (Zaburi ya 73:23–26).

B Uruhare rwa Mose na Aroni (Kuva 6:28–7:7)

- ❖ Bigaragara ko “Sindi intyoza mu magambo” byari urwitwazo Mose yashyiraga imbere. Ndetse rwateye Imana kurakara! Ariko Imana ifite igisubizo kuri buri kintu: Aroni, umuvandimwe we wari intyoza mu kuvuga, yajyaga kuba “umunwa wa Mose.” Mose yabwiraga mwenenyina, na we akabwira abandi (Kuva 4:10–16).
- ❖ Nyuma yo kunanirwa kwa Mose ko mu mizo ya mbere muri Egiputa, Imana yagombaga kongera kwibutsa Mose uruhare rwa Aroni nk’umwunganira ndetse n’umuvugizi we (Kuva 7:1–2).
- ❖ Kuri iyi nshuro, yagereranyijwe n’umurimo w’abahanuzi. Bakira ubutumwa buva ku Mana, bakabutugezaho. Ni muri urwo rwego, Mose yari nk’Imana, naho Aroni akaba nk’umuhanuzi.
- ❖ Nkuko byajyaga kuzagendekera abahanuzi benshi bakurikiyeho, Imana yababuriye ko ubutumwa bwayo butazumvwa, kandi ko yajyaga kuzakoreshe imbaraga zikomeye (Kuva 7:3).
- ❖ Kimwe n’abahanuzi bakurikiyeho, Mose yagombaga kubwira ubwoko ndetse na Farawo, “Maze uzababwira amagambo yanjye nubwo bazumva naho batakurumva, kuko ari abagome bikabije” (Ezekiyeli 2:7). Ibi kandi ni ukuri no kuri twe, kuko turi ijwi ryumvikana ry’Imana kuri iyi si.